

tanken att en rymmare hade gömt sig i skogen och beslöt att ordna skullgång.

Valter visste naturligtvis ingenting om det här och sov gott när byfolket upptäckte hans koja och omringade den.

De närmade sig försiktigt, beväpnade med stänger och spadar, och tittade in. Det kunde ha gått mycket illa för Valter, för karlarna trodde att det var en lurvig björn som låg i kolan och en av dem föreslog att de skulle klubba björnen medan den sov.

Valter drömde just då vilda drömmar om Robinson och människoätarna som hotade honom. När han hörde en av gubbarna säga: - Låt oss klubba honom! var han så inne i sin dröm att han började gråta och inte kunde säga mer än:

- Goda herrar, människoätare, skona mitt liv, jag är så mager att steka, jag har inte på länge ätit något annat än tranbär!

- Vad i all världen, sa en av karlarna – är det inte Valter som vi har sökt hela dagen.

Upp med dig pojke och hem till föräldrarna! För övrigt kan du komma ihåg att hela skogen är full av riskvistar!

Valter steg upp, mycket flat, och flata var också de som hade trott att han var en björn. De förde hem honom och fastän de hade klätt honom i "kungakläderna" och han såg helt stollig ut, blev föräldrarna inte ledsna utan glada att ha sin pojke hemma igen. De tyckte att han hade fått ett lämpligt straff, då han hade fått leva på några tranbär en hel dag.

Valter kramade sin far och mor. Han skulle gärna ha bett dem om förlåtelse, men han kunde inte. Han hade munnen full av nygräddad limpa. Han tänkte för sig själv att kosnötter och lamadjur kunde vara rätt bra, men just nu kunde han sälja hela Robinsons ö för en smörgås.

Valter hade förlorat sitt kungarike. Det var inte det första rike som hade byggts upp med stora förhoppningar, men sedan störtats, och inte blir det heller den sista.

Men Valter låg i sin säng i den varma kammaren,

och trots alla motgångar han hade haft på sin obebodda

ö suckade han ännu när han drog täcket över öronen:

- Lyckliga Robinson!

**När Valter ville
göra som Robinson**

**Berättelse av Zacharias Topelius
första gången publicerad i Eos år 1855
Kultuveckan i Nykarleby 2007**

Valters fjärde äventyr

När Valter ville göra som Robinson

Berättelse av Zacharias Topelius
första gången publicerad i Eos år 1855

Ett stycke från vägen ligger en gård som heter Hemgård. I det lilla nätta huset med de vita fönsterposterna och den prydliga farstukvisten bor goda arbetsamma och ordentliga människor. Där bor Valters föräldrar, hans bror Fredrik, hans syster Lotta, gamla Lena och Jonas, Caro och Bravo, Putte och Murre och Kuckeliku.

Valter är sex år gammal.

Ganska snart lärde sej Valter läsa hos mor Susanna, och när tuppen började värpa i ABC-boken, insåg Valter att mamma och mor Susanna hade haft rätt: det var både roligt och nyttigt att kunna läsa.

En dag hittade han på vinden en gammal bok utan pärmar. Där kunde man läsa om Robinson Crusoe, som rymde från sina föräldrar och kom till en obebodd ö. Där fick Robinson lov att reda sig på egen hand i många år. Det tyckte Valter lät spännande. Han hade gärna velat vara i Robinsons ställe.

Valter läste och läste.

I boken stod bland annat att Robinson var klädd i skinn från huvud till fot. På vinden hängde till all lycka en gammal fårskinnspäls. Valter drog den på sej och du kan tro att han såg stor och mäktig ut. Av en strut, som han limmade fjädrar på, gjorde han en hjälm och mellan stockarna i väggen hittade han blånor, som man hade tätat springorna med, och det blev ett präktigt skägg. Nu såg han riktigt vild ut. Det var en kväll i början av sommaren. Syster Lotta ropade i trappan att kvällsmaten var färdig, och att Valter måste komma ner. Flux – pälsen i vrån och struten bredvid. Men Valter var mycket fundersam den kvällen. Om natten kom ingen blund i hans ögon. Ack, du lyckliga Robinson, om jag bara fick leva som du. Bo i skogen, själv bygga mitt hus, koka min mat och skjuta alla skogens djur med min fina sprättbåge, funderade Valter. Tänk om jag fick rymma som Robinson gjorde!

Han satte sig upp i sängen. Alla sov. Där ute var det ljusst som det är på försommaren. Allt fortare klappade Valters hjärta. Slutligen klev han helt tyst ur sängen och klädde sig. Ingen vaknade. Han gick genom rummen. När han gick förbi skåpet tog han sakta ett stycke knäckebröd och en bit ost. Därefter smög han sej lika tyst uppför vindstrappan. Snart hade han hittat pälsen och "hjälm". Boken om Robinson tog han med sej för att kunna lära sig hur han borde göra, och så bar det av i strumpfötterna utför trappan och ut genom farstudörren.

Natten var härlig och frisk. Valter gick inte längre, utan han sprang som om han hade haft ont samvete. Om en stund kom han till skogen och då satte han sig ner och började äta ost och bröd. Han var inte alls sömnig och beslöt att bygga en stuga åt sig.

Han tog sin fällkniv ur fickan och skar långa kvistar ur de lummiga granarna. De stadigaste kvistarna reste han till stöd och med de mindre täckte han väggar och tak. Om en stund var hans granriskoja i ordning. En gammal stubbe fick göra tjänst som bänk och en sten blev ett präktigt bord. Sängen skulle Valter bädd av björkris och björnmossa. Han tyckte att han hade obeskrivligt roligt.

Jag skall säga dig varför han hade så roligt. Det var för att han kunde göra något på alldeles egen hand. Ju större hinder man övervinner, desto gladare blir man. Men det fodras också att man tänker lite längre än näsan är lång, och så långt tänkte inte Valter.

När kojan var färdig klädde Valter sig i sin päls och tog struten på huvudet. Han kände sig som kung över hela skogen och satt och funderade på hur han skulle regera sitt kungarike.

Han hade arbetat riktigt hurtigt och lilla magen började kurra. Osten och brödet skulle nu ha smakat, men du vet hur det har gått med den vägkosten. Valter beslöt då att göra som Robinson. Han gick ut i skogen för att söka efter kokosnötter. Besynnerligt nog så växte det inte sådana nötter i skogen. Valter tittade förvånat upp mot trädens toppar, men de hade ingenting annat att bjuda på än färska grankottar. Han smakade på en, men den smakade kåda, så han spottade ut den.

Nå, tänkte Valter, det gör ingenting. Jag fångar i stället ett lamadjur, som ska smaka gott till frukost.

Alltså tog han sin sprättbåge och gick ut på jakt. Du kan ju tänka dig hur den jakten slutade. Inte såg han något lamadjur, och när han skulle skjuta de harar och ekorrar som skuttade i skogen, träffade han inte. Förargad kastade han bågen ifrån sig. Just då kom en liten flicka, som gick i vall med korna.

- Ge mig lite mjölk, sa Valter, för nu började han bli hungrig på allvar.

När flickan såg den märkvärdigt utstyrda figuren, började hon skrika och sprang sin väg. Vad kunde hon annat tro än att Valter var det fula skogsräet som hon hade hört talas om. Valter sprang efter, men det var inte lätt att springa i de kläderna, och han snavade och föll och flickan kom undan.

Ja, vad hjälpte det nu Valter att vara kung över hela skogen, när hans majestät inte hade något att äta?

Det var så tidigt på sommaren att inte ens blåbären ännu var mogna. Valter var glad då han slutligen hittade några ynkliga tranbär, och det var allt som Robinson hade att äta den dagen. Bättre lycka en annan gång, tänkte Valter, och beslöt att söka sig en Fredag, som kunde hjälpa honom att slåss mot vildarna. Sen lade han sig på sin mjuka bädd och somnade.

Vid det laget hade Valters föräldrar sökt honom överallt och kunde inte begripa vart pojken hade tagit vägen. De började redan tro att han hade fallit ner i sjön eller råkat ut för vargarna. Då kom den lilla vallflickan till byn och skrämde upp alla vidskepliga människor med sin beskrivning av den förskräckliga varelsen som hon hade sett i skogen. De som var lite klokare föll på

